

-۱- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. با پیشرفت و تکامل شیوه‌های پژوهش در تاریخ در دو قرن اخیر، مورخان به اهمیت استفاده از نقشه‌های تاریخی پی برده‌اند.

یادآوری: موارد مطرح شده در سه گزینه‌ی دیگر، از دیرباز مورد توجه مورخان و دانشمندان بوده است.

-۲- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. نظم و ترتیب رویدادها که به آن گاهشماری (کرونولوژی) می‌گویند، در مطالعه و پژوهش تاریخ اهمیت فراوانی دارد.

-۳- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. هرودت مورخ مشهور یونانی، به منظور نگارش کتاب تاریخ خود، به مصر، فینیقیه و جاهای دیگر مسافرت کرده و از نزدیک شرایط طبیعی و اقلیمی آن سرزمین‌ها را بررسی نموده است.

-۴- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. برخی پژوهشگران معتقدند که رواج و روتق ادبیات و فلسفه، تأثیر مهمی بر شکوفایی و گسترش علم تاریخ در یونان باستان داشته است.

-۵- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. قدیمی‌ترین متن تاریخی که تا کنون کشف شده، تکه‌ای از سنگ‌نوشته‌ای به خط کهن مصری است که بیش از ۴ هزار سال قدمت دارد. در این سنگ‌نوشته نام تعدادی از فراعنه و برخی حوادث دوران آنان ذکر شده است.

-۶- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. برای انتخاب موضوع پژوهش، معیارهایی باید مورد توجه قرار گیرد؛ مثلاً موضوع تحقیق تازه باشد و تکراری نباشد (گزینه ۳). هر پژوهش باید مستله‌ی تازه‌ای را مورد بررسی قرار دهد و حرف و نظر جدیدی را ارائه دهد. موضوع تحقیق همچنین باید دارای اثر و فایده‌ای باشد (گزینه ۴). علاوه بر این‌ها، محقق باید موضوعی را برگزیند که منابع و اطلاعات کافی در مورد آن موجود باشد (گزینه ۲).

-۷- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در ایران دوران اسلامی گاهشماری هجری قمری رایج گردید، اما در کنار آن گاهشماری‌های دیگری مانند یزگردی، جلالی، دوازده حیوانی و هجری خورشیدی نیز رواج یافت.

-۸- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. پژوهش در تاریخ دارای مراحلی است که عبارت‌اند از:
۱- انتخاب موضوع ۲- تدوین پرسش‌های تحقیق ۳- شناسایی منابع ۴- گردآوری و تنظیم اطلاعات ۵- تحلیل و تفسیر
اطلاعات ۶- گزارش یافته‌های پژوهش

-۹- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. آگاهی افراد یک جامعه نسبت به گذشته‌ی مشترکشان، باعث خودآگاهی و یگانگی بیشتر آنان می‌شود (گزینه ۲).

شناخت گذشته و مطالعه و بررسی زندگی مردمان در زمان‌ها و مکان‌های دیگر، به ما کمک می‌کند که در ک درستی از هویت و کیستی خود پیدا کنیم (گزینه ۴).

مطالعه و بررسی گذشته، هم‌چنین ارزش و اهمیت میراث فرهنگی را به ما نشان می‌دهد و کمک می‌کند که میراث فرهنگی را به عنوان بخشی از هویت و شناسنامه‌ی ملی خویش بدانیم و در حفظ و نگهداری آن کوشنا و سهیم باشیم (گزینه ۱).

نکته: گزینه ۳ مربوط به یکی دیگر از فواید دانش تاریخ یعنی «بهره‌گیری از گذشته برای حال و آینده» می‌باشد.

-۱۰- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مبدأ گاهشماری اوستایی به تخت نشستن هر پادشاه بود. بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) رویدادهای تاریخی سرزمین‌ها و کشورهای مختلف از جمله کشور ما، با چند نوع گاهشماری، ثبت و نگارش یافته‌اند.

(۲) تقویم اوستایی در هر ۴ سال، یک شبانه‌روز از سال حقیقی عقب می‌افتد.

(۳) تقویم اوستایی در دوره‌ی ساسانیان به عنوان تقویم رسمی عمومیت یافت.

-۱۱- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. از نمونه‌های تاریخ‌های منظوم می‌توان به کتاب «ظفرنامه» حمدالله مستوفی اشاره کرد.

-۱۲- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. تاریخ‌نگاری سلسله‌ای: یکی دیگر از گونه‌های تاریخ‌نگاری است. فرمانروایان بزرگ و کوچک به منظور ثبت و ضبط رویدادهای دوران خود معمولاً افراد ادیب و دانشمندی را تشویق به تدوین این رویدادها می‌کردند.

-۱۳- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. از تاریخ‌های عمومی مشهور می‌توان به کتاب «جامع التواریخ» تألیف «خواجه رشید الدین فضل الله همدانی» که در حدود سال ۷۱۰ ق در عهد ایلخانان نگارش آن به پایان رسید، اشاره کرد.

-۱۴- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. تاریخ‌نگاری عمومی یکی از شاخه‌های تاریخ‌نگاری در ایران است که از قرن سوم هجری قمری آغاز شد و تا اواخر عصر قاجار تداوم یافت.

-۱۵- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. کتاب «شاه اسماعیل نامه» قاسمی حسینی گنابادی درباره‌ی فتوحات مؤسس سلسله‌ی صفوی، شاه اسماعیل اول، از نمونه‌های تاریخ منظوم است.

-۱۶- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در تکنگاری، مؤلفان عموماً به اشاره‌ی سلطان، تاریخ زندگی او را به صورت متمرکز و ویژه مورد توصیف و ثبت و ضبط قرار می‌دادند. این نوع تاریخ‌نگاری از دوره‌ی تیموریان به بعد مرسوم شد.

-۱۷- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در عهد سامانیان زیرنظر ابوعلی بلغمی، یکی از وزرای فرهنگ‌دوزت ایشان، «تاریخ بلغمی» بر پایه‌ی تاریخ طبری به زبان فارسی تدوین شد که بنا به نظر محققان از کهن‌ترین تاریخ‌های عمومی به زبان فارسی شمرده می‌شود.

-۱۸- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. متن نظم و نثر ادبی، گونه‌ی مهمی از منابع تاریخی محسوب می‌شوند؛ زیرا رویدادهای سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و عقاید دینی و فلسفی رایج در هر عصری در شعر شاعران و نوشه‌های ادبی منتشر نویسنده‌گان آن عصر انعکاس می‌یابند.

یادآوری: گزینه‌های ۲ و ۴ به ترتیب مربوط به منظمه‌های تاریخی و نوشه‌های جغرافیایی هستند.

۱۹-

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در مجموع تمام دستساخته‌های انسانی بازمانده از گذشته، گواه روشنی بر نوع فرهنگ، طرز تفکر و چگونگی عقاید و آداب و رسوم پیشینیان ما هستند. بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) بررسی این آثار گاه اختصاصاً در قلمرو دانش‌هایی چون باستان‌شناسی، معماری و هنر صورت می‌گیرد.
- ۲ و ۳) به ترتیب سودمندی آثار شفاهی و محوطه‌ها و بناهای تاریخی هستند.

۲۰-

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. متون تقویمی و گاهشماری، متون فلسفی و کلامی و فقهی، متون اخلاقی و سایر تأثیفات علمی نیز می‌توانند به منظور تبیین اوضاع علمی دوره‌های تاریخی مورد توجه و مطالعه‌ی مورخان قرار گیرند.